

มก. ระดมสมองผู้เชี่ยวชาญด้านพืช จัดการเกษตรที่สูงแบบอนุรักษ์ร่วมกับพัฒนา สนองกิจกรรมมูลนิธิโครงการหลวง

เมื่อวันที่ 23 ธ.ค. ที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (มก.) ได้เชิญผู้เชี่ยวชาญทางด้านพืช การจัดการป่าไม้ ไม้ผล และสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มาพูดคุยเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานเกษตรที่สูงสนองกิจกรรมมูลนิธิโครงการหลวง เพื่อหาทิศทางจัดการเกษตรที่สูงรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจ ไม้ผล ไม้ดอกเมืองหนาวร่วมกับการอนุรักษ์ธรรมชาติแบบครบวงจร ที่สวนสองแสน สถานีวิจัยดอยปุย จังหวัดเชียงใหม่

รองศาสตราจารย์ ดร.วิโรจ อิ่มพิทักษ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กล่าวในการเสวนาเรื่อง “แนวทางการดำเนินงานสนองกิจกรรมมูลนิธิโครงการหลวง” ว่า มก. ได้ดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์มาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการหลวง ซึ่งมหาวิทยาลัยได้มีโอกาสสนองพระราชดำริมาตั้งแต่เริ่มต้น โดยมีคณาจารย์ นักวิชาการ และนิสิต มีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน โดยเมื่อปี 2512 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ จำนวน 200,000 บาท เพื่อทรงสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาบนที่สูงในการจัดหาพื้นที่เพิ่มเติมให้ มก. ดำเนินการวิจัยที่ดอยปุย ซึ่งต่อมาเรียกพื้นที่นี้ว่า “สวนสองแสน” ซึ่งถือเป็นสถานีวิจัยแห่งแรกและแห่งเดียวของมหาวิทยาลัยที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานพื้นที่ให้สนองพระราชดำริการดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวงจนถึงปัจจุบัน

ศาสตราจารย์ ดร.นิวัติ เรืองพานิช อดีตคณบดีคณะวนศาสตร์ เปิดเวทีการเสวนาเล่าเรื่องจากอดีต ว่า โครงการวิจัยและพัฒนาบนที่สูงที่สถานีวิจัยดอยปุยนี้ มีที่มาจากโครงการวิจัยต้นน้ำลำธาร โดย ศาสตราจารย์เทียม คมกฤต และทีมนักวิจัย ที่ขึ้นไปศึกษาด้านชลประทาน ธรณีวิทยา และป่าไม้ และต่อมาได้ถวายรายงานแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ให้ทรงทราบ ซึ่งพระองค์ท่านทรงสนพระทัยอย่างมากจึงได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ จำนวน 200,000 บาท ในครั้งนั้นปัจจุบันพื้นที่ดังกล่าวพัฒนาขึ้นมากทำให้ชาวเขาเข้ามาจับจองพื้นที่ทำกินมากขึ้น ทำให้หน้าที่ของนักวิจัยนอกจากจะต้องส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ในการจัดการพืชผลเมืองหนาวให้แก่ชาวเขาแล้วยังต้องสร้างจิตสำนึกอนุรักษ์ไปพร้อมๆ กันด้วย ไม่เช่นนั้นป่าไม้จะถูกบุกรุกทำลายอยู่ด้านเดียว เราจึงต้องเร่งสร้างความเข้าใจให้คนพื้นที่ร่วมมือกันพัฒนาเกษตรที่สูงร่วมกับการอนุรักษ์ธรรมชาติด้วย

มาถึงมุมมองการทำงานในปัจจุบัน **ดร.สันทัต โจรนสุนทร ราชบัณฑิต** เล่าว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มีพระราชดำรัส ว่า "ถ้าเข้าไปในพื้นที่ที่เราไม่รู้ ถ้าไม่รู้ ต้องวิจัย" ซึ่งนักวิจัยของเรายึดถือพระราชดำรัสนี้เสมอมา ทำให้กว่า 30 ปี ของสถานีวิจัยดอยปุย ได้สร้างคุณประโยชน์ให้กับผืนแผ่นดินไทยมาอย่างต่อเนื่อง ได้จัดระบบการศึกษาพืชผลเมืองหนาวเพื่อการบริโภคและการค้าขาย และถ่ายทอดวิธีการจัดการที่ถูกวิธีให้กับชาวเขา **ด้าน ศาสตราจารย์ ดร.กำพล อตุลวิทย์ ผู้อำนวยการฝ่ายการตลาดมูลนิธิโครงการหลวง** กล่าวว่า ขณะนี้ไม่ผลและไม่ดอกจากแปลงปลูกของโครงการหลวงมีไม่พอขาย เพราะคุณภาพสินค้าของเราอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ไม่ผล ไม่ดอกทุกชนิดผ่านการคัดเลือกพันธุ์จากสถานีวิจัยดอยปุยมาแล้ว และยังมีนักวิชาการคอยดูแลทุกขั้นตอนการปลูก มีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาเพิ่มผลผลิตและพัฒนาสายพันธุ์อยู่ตลอดเวลา ซึ่งปัจจุบันสินค้าโครงการหลวงนอกจากจะจำหน่ายในประเทศแล้วยังส่งออกต่างประเทศอีกด้วย อาทิ สิงคโปร์ ญี่ปุ่น และอเมริกา ดังนั้นการจัดการในเรื่องคุณภาพจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก นักวิชาการที่สถานีวิจัยดอยปุยนอกจากจะทำงานวิจัยด้านการเกษตรแล้วยังต้องคอยให้ความรู้ทั้งเรื่องคุณภาพ มาตรฐาน และความปลอดภัยกับเกษตรกรชาวเขาเพื่อให้พวกเขามีความรู้จริงในอาชีพที่ทำและต้องสอนให้พวกเขารักถิ่นที่อยู่รักแผ่นดินที่ให้ชีวิตเพื่อที่จะใช้พื้นที่ทำการเกษตรหมุนเวียนอย่างยั่งยืน

และปิดท้ายการเสวนากับนโยบายการพัฒนาในอนาคต โดย **รองศาสตราจารย์ ดร.วิโรจ อิ่มพิทักษ์ อธิการบดี มก.** ซึ่งอาจารย์กล่าวว่า ความยั่งยืนเกิดจากการให้ความสำคัญในทรัพยากร ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ ฯลฯ และสำหรับงานพัฒนาเกษตรที่สูงในอนาคตนี้ ทุกฝ่ายจะต้องทำงานแบบมีส่วนร่วม ร่วมมือกันทั้งภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษาต่างๆ โดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จะเป็นแกนกลางในการประสานงาน รวมทั้งจะดำเนินงานทุกด้านเพื่อสนองพระราชดำริอย่างเต็มกำลังภายใต้นโยบาย "สืบสาน ก้าวไกล นิรันดร" เพื่อให้เกิดความยั่งยืนตลอดไป

"เรื่องป่าไม้เป็นเรื่องของเบื้องหลัง ... ต้นน้ำลำธารสำคัญต่อประเทศ เราชาวเกษตรศาสตร์อย่าพัฒนาให้ธรรมชาติกลายเป็นเมือง ขอให้พัฒนาแบบอนุรักษ์ แล้วจะเกิดความยั่งยืนของธรรมชาติ" ศาสตราจารย์ ดร.นิวัติ เรืองพานิช กล่าว